

LOJMAN JIST

Opòrtinite egal pou tou moun

Departman Lojman e Devlopman Irben Ozetazini
Lofis Lojman Jist e Opòrtinite Egal

Tanpri vizite nou sit entènèt: www.hud.gov/fairhousing
Louisiana French Creole Version

LOJMAN JIST – OPÒRTINITE EGAL POU TOU MOUN

Amerik, dan tou fason, reprezant egalite dan opòrtinite pou tou moun. Rich divèrsite-la so sitwayen-ye e lèspri-la inite ki konekt nou tou senboliz prensip libèrte e lajistis ki se fondasyon peyi-sa-la. Se rezon-sa-la ki fè li ekstrèmman troublan kan ye refiz done nouvo imigran-ye, minorite-ye, famiy-ye ki gen piti, e moun ki gen enn « disability » lojman ye chwazi yemèm akoz diskriminasyon ilegal.

Departman Lojman e Devlopman Irben (Department of Housing and Urban Development - HUD) aplik Lwa Lojman Jist-la, ki defand diskriminasyon e entimidasyon moun dan ye lamezon, batis apartman-ye e devlopman ko-propryete-ye – dan prèske tou tranzaksyon lojman, kòm loue e vann lojman e provizyon prè « mortgage ».

Aksè egal pou loue lojman e opòrtinite pou achte enn lamezon se baz politik federal dan lojman dan peyi-sa-la. Founisèr lojman ki refiz loue moun o vann moun lojman akoz ras, koulè, orijin nasyonal, relijyon, sèks, leta familyal o « disability » ape vyole lwa federal-la, e HUD sa pouswiv ye avèk vigèr e aksyon kont ye pou fè ye aplike lwa-la.

Non sèlman diskriminasyon lojman se pa legal, li kontredi dan tou fason prensip libèrte e opòrtinite nou an tan k ameriken dòn en ta valè. HUD angaje pou asire ke tou moun trete egal kan ye ape chèche enn lojman.

SIJÈ KI DAN BROCHIR-SA-LA

Lwa Lojman Jist-la	1
Ki kalite lojman ki kouvri?	1
Sa ki defande?	1
Proteksyon souplementèr si vou gen enn « disability »	3
Proteksyon lojman pou famiy-ye ki gen piti	4
Si vou panse vou drwa-ye te vyole	6
Sa ki ariv kan vou pòrte enn plent?	9
Sa ki ariv si mo ape pèrd mo lamezon akoz ekspilsyon o vant?	10
Sa ki ariv aprè investigasyon enn plent?	11
An plis de sa	13

U.S. Department of Housing and Urban Development (HUD)
451 7th Street, S.W., Washington, D.C. 20410-2000

LOJMAN JIST Opòrtinite egal pou tou moun

. LWA LOJMAN JIST-LA

Lwa lojman jist-la defand diskriminasyon lojman akoz:

- Ras o koulè
- Relijyon
- Sèks
- « Disability »
- Leta famiyal (kòm piti ki pa ankòr gen 18 an k ape rèste avèk ye paran-ye o ye gardyen legal-la; fam ansent e moun k ape chèche gen gard piti ki pa ankòr gen 18 an)
- Orijin nasyonal

KI KALITE LOJMAN KI KOUVRI?

Lwa lojman jist-la kouvri pròch tou lojman. An sèten ka, lwa-la pa konpran batis-ye aou propriyetèr ape reste avèk pa plis ke kat apartman, lojman enn famiy vandi o loue san ajan e lojman kouri par òrganizasyon e klòb prive pou so manb-ye.

SA KI DEFANDE?

Pou vann o loue enn lojman: Pèrsòn pa ka fè aksyon-ye site anba akoz ras, koulè, relijyon, sèks, « disability », leta famiyal o orijin nasyonal:

- Refize loue o vann lojman
- Refize negosye pou lojman
- Fè lamezon-la pa disponib
- Otreman refize enn lojman
- Etabli difèran kondisyon o privilèj pou loue o vann enn lojman
- Ofri difèran sèvis lojman o etablisman
- Manti ke lojman-la pa disponib pou enspèksyon o pou vann o pou loue
- Pou profi, pèrsyade o eseye pèrsyade propriyetèr-ye pou vann o pou loue kan ye lès ye konnen ke moun enn ras an partikilye, eksetera, enstale o va enstale dan vwazinaj-la (blockbusting) o

- Refize nenpòrt ki moun entre o vini manb dan etablisman-la o sèvis-la (tèl ke sèvis plizyè ajans) ki gen rapòr avèk lojman pou vann o pou loue, o fè diskriminasyon kont nenpòrt ki moun dan kondisyon pou aksè, « membership » o partisipasyon.

Dan prè « mortgage »: Nenpòrt ki moun pa ka pran oken mizi site anba akòz ras, koulè, relijyon, sèks, « disability », leta familyal o orijin nasyonal:

- Refize fè enn prè « mortgage »
- Refize done enfòmasyon otour prè
- Mèt difèran kondisyon pou enn prè, tèl ke difèran « interest rates », pwen o pri
- Fè diskriminasyon dan evalyasyon propriyete
- Refize achte enn prè; o
- Mèt difèran kondisyon pou achte enn prè.

An plis, se enn vyolasyon Lwa Lojman Jist-la pou:

- Menase, fòrse, fè pèr o mèle avèk nenpòrt ki moun k ape pratike enn drwa lojman jist o ède lòt moun-ye pou pratike drwa-sa-la
- Fè, enprime, bibliye nenpòrt ki deklarasyon, an rapòr avèk vant o lwaye enn lamezon, ki endik enn preferans, limit o diskriminasyon ki baze sir ras, koulè, relijyon, sèks, « disability », leta familyal o orijin nasyonal. Entèrdiksyon-sa-la kont advèrtisman diskriminatwar aplik a lojman endividyèl e lojman aou propriyetèr ape reste e ki otreman èksèpte dan Lwa Lojman Jist-la
- Refize done kouvèrtir asirans pou lamezon akòz ras, koulè, relijyon, sèks, « disability », leta familyal o orijin nasyonal propriyetèr-la e/o moun-ye ki rest dan lamezon-la
- Fè diskriminasyon dan kondisyon kouvèrtir asirans lamezon akòz ras, koulè, relijyon, sèks, « disability », leta familyal o orijin nasyonal propriyetèr-la e/o moun-ye ki rest dan lamezon-la.
- Refize done enfòmasyon ki disponib sir difèran kalite chwa ena pou asirans lamezon akòz ras, eksetera propriyetèr-la e/o moun-ye ki rest dan lamezon-la

- Fè o enprime nenpòrt ki deklarasyon, an rapòr avèk provizyon asirans lamezon, ki endik enn preferans, limit o diskriminasyon ki baze sir ras, koulèr, relijyon, sèks, « disability », leta familyal o orijin nasyonal.

PROTEKSYON SOUPLÈMANTÈR SI VOUS GEN ENN « DISABILITY »

Si vous o moun ki asosye avèk vous:

- Gen enn « disability » fizik o mantal (kòm defisyans dan tandè, dan marche, dan war, kansèr, maladi mantal kronik, « HIV/AIDS », o an retar) ki limit en ta enn o plizyèr aktivite dan vous lavi.
- Gen enn dosye avèk enn tèl « disability » o
- Avèk enn tèl « disability », vous propriyetèr pa ka
  - Refize lese vous fè kèk modifikasyon ki rezonab dan vous lamezon o dan zòn komen, avèk vous larjan, si se nesesèr pou moun « disabled » pou itilize lojman. (Si rezonab, propriyetèr-la ka pèmèt vous fè kèk chanjman sèlman si vous dakòr pou remèt propriyete-la dan kondisyon-la li te avan kan vous sa demenaje.)
  - Refize fè akomodasyon rezonab dan règ, politik, pratik e sèvis si bezwen pou moun « disabled » itilize lojman.

Egzanp: Enn batis aou ena pa animo dwa pèmèt moun defisyans dan war enn chyen gid.

Egzanp: Enn batis apartman ki ofri rezidan-ye en ta plas « parking » pròch apartman-ye dwa pèmèt ye rezidan-ye defisyans dan marche enn plas resèrve kote ye apartman-la si bezwen pou asire ye gen aksè ye apartman-la. Pourtan, Lwa Lojman Jist-la protèj pa enn moun ki se enn menas dirèk pou sante o sekirite lòt moun-ye o k ap itilize dròg pa legal.

Kondisyon pou aksesibilite pou nouvo batis ki gen plizyèr apartman:
Dan batis ki gen kat apartman o plis ki te okipe aprè 13 mars 1991 e ki gen enn « elevator »:

- Zòn pou izaj piblik e komen dwa èt aksesib pou moun « disabled »
- Tou pòrt e koridòr-ye dwa èt larj ase pou « wheelchairs »
- Tou apartman-ye dwa gen:
  - Enn chemen ki aksesib pou rantre e pou sèkile dan apartman-la
  - Bouton pou alime lalimyèr, « electrical outlets », tèrmosta e lòt kontròl-ye dwa èt aksesib
  - Mir ki ranfòse dan kabinèt-ye pou pèmèt pli tar enstalasyon-la bar pou apiye kont
  - Kizin e kabinèt moun ki dan « wheelchair » ka itilize

Si enn batis ki gen kat apartman o plis pa gen enn « elevator » ki te okipe aprè 13 mars 1991, kondisyon-sa-ye aplikab sèlman pou apartman ki dan prèmye etaj-la.

Kondisyon-sa-ye pou aksesibilite dan nouvo batis miltifamilyal ranplas pa kondisyon aksesibilite pli rigoure ke lwa leta o lwa lokal.

PROTEKSYON DAN ZAFÈR LOJMAN POU FAMIY- YE KI GEN PITI

Lwa Lojman Jist-la fè li pa legal pou fè diskriminasyon kont enn moun ki gen enn o plizyèr piti dan lamezon ki pa ankòr gen 18 an (leta familyal). Proteksyon leta familyal kouvri lamezon-ye ki gen enn o plizyèr piti ki minèr e ki rèst avèk:

- Enn paran;
- Enn moun ki legalman gen charj (kòm enn gardyen) enn piti o piti-ye ki minèr; o
- Enn moun designen par enn paran o enn gardyen legal, avèk pèmisyon ekri paran o gardyen legal-la.

Proteksyon leta familyal kouvri tou fam ansent e nenpòrt ki moun k ape cherche gen charj legal enn piti ki minèr (kòm paran adoptif o paran « foster »).

Eksèpsyon « Lojman pou gran moun »: Lwa Lojman Jist-la fè èksèpsyon èkspre pou kèk etablisman e kominote « senior » e ena pa responsabite pou diskriminasyon akòz leta famiyal. Etablisman o kominote « senior » èksèpte ka refize legalman vann o loue lojman pou famiy ki gen piti minèr. Pou ka kalifye pou èksèpsyon « lojman pou gran moun », enn etablisman o enn kominote dwa prouve so lojman-la:

- Li ofri sou enn program gouvèrnman federal o leta ke HUD deklar spesyalman fè e opere pou ede gran moun (kòm defini dan program leta o federal-la); o
- Fè sèlman pou moun ki gen 62 an o plis ki rest andan; o
- Fè e opere pou moun ki gen 55 an o plis ki rest andan.

Pou ka kalifye pou « 55 an o plis » dan èksèpsyon pou lojman, enn etablisman o enn kominote dwa satisfè chak kondisyon site anba:

- Ena o mwens enn moun ki gen 55 an o plis andan o mwens 80 pousan apartman-ye; e
- Etablisman-la o kominote-la dwa pibliye e obei politik e prosedir ki endik entansyon ye gen pou opere kòm lojman pou moun ki gen « 55 an o plis »; e
- Etablisman-la o kominote-la dwa obei kondisyon-ye regilatwar HUD ki gen rapòr avèk verifikasyon laj rezidan-ye

Eksèpsyon « lojman pou gran moun-ye » protèj pa etablisman o kominote lojman pou gran moun kont responsabite pou diskriminasyon dan zafèr lojman akòz ras, koulèr, relijyon, sèks, « disability » o orijin nasyonal.

HUD pare ede avèk nenpòrt ki pròblèm diskriminasyon lojman. Si vou panse vou drwa-ye te vyole, vou ka pòrte plent « online », ekri enn lèt o pele lofis HUD kote vou. Vou gen enn an aprè diskriminasyon-la ki te sipoze arive o ki te fini pou pòrte plent avèk HUD, me vou se dwa pòrte plent osi vit posib.

SI YOU PANSE YOU DRWA-YE TE VYOLE

Sa pou di HUD:

- Vous non e vous ladrès
- Non e ladrès moun vous ape pòrte plent kont (repondan-la)
- Ladrès o lòt idantifikasyon pou lojman an kèstyon
- Enn deskripsyon kourt vyolasyon-la ki te sipoze arive (zevèman ki te lakoz vous krwa vous drwa-ye te vyole)
- Dat-la vyolasyon-la te sipoze arive.

Aou ekri o pele: Pòrte enn plent « online », vòye enn lèt a lofis HUD kote vous, o si vous ole, vous ka pele lofis-la dirèk. Moun ki tan pa o ki gen difikilte pou tande e ki itiliz enn « TTY », ye ka pele lofis-sa-ye dan « Federal Information Relay Service » ki kout arien a 1-800-877-8339.

Pou Connecticut, Maine, Massachusetts, New Hampshire, Rhode Island e Vermont:

LOFIS REJYONAL BOSTON

(Complaints_office_01@hud.gov)

U.S. Department of Housing and Urban Development

Thomas P. O'Neill Jr. Federal Building

10 Causeway Street, Room 321

Boston, MA 02222-1092

Telefòn (617) 994-8300 o 1-800-827-5005

Faks (617) 565-7313 * TTY (617) 565-5453

Pou New Jersey, New York, Pòrtoriko e U.S. Virgin Islands:

LOFIS REJYONAL NEW YORK

(Complaints_office_02@hud.gov)

U.S. Department of Housing and Urban Development

26 Federal Plaza, Room 3532

New York, NY 10278-0068

Telefòn (212) 542-7519 o 1-800-496-4294

Faks (212) 264-9829 * TTY (212) 264-0927

Pou Delaware, District of Columbia, Maryland, Pennsylvania, Virginia e West Virginia:

LOFIS REJYONAL PHILADELPHIA

(Complaints_office_03@hud.gov)

U.S. Department of Housing and Urban Development

The Wanamaker Building

100 Penn Square East

Philadelphia, PA 19107-9344

Telefòn (215) 861-7646 o 1-888-799-2085

Faks (215) 656-3449 * TTY (215) 656-3450

Pou Alabama, Florida, Georgia, Kentucky, Mississippi, North Carolina, South Carolina, e Tennessee:

LOFIS REJYONAL ATLANTA

(Complaints_office_04@hud.gov)

U.S. Department of Housing and Urban Development

Five Points Plaza

40 Marietta Street, 16th Floor

Atlanta, GA 30303-2808

Telefòn (404) 331-5140 o 1-800-440-8091 x2493

Faks (404) 331-1021 * TTY (404) 730-2654

Pou Illinois, Indiana, Michigan, Minnesota, Ohio e Wisconsin:

LOFIS REJYONAL FORT WORTH

(Complaints_office_05@hud.gov)

U.S. Department of Housing and Urban Development

Ralph H. Metcalfe Federal Building

77 West Jackson Boulevard, Room 2101

Chicago, IL 60604-3507

Telefòn 1-800-765-9372

Faks (312) 886-2837 * TTY (312) 353-7143

Pou Arkansas, Louisiana, New Mexico, Oklahoma e Texas:

LOFIS REJYONAL CHICAGO

(Complaints_office_06@hud.gov)

U.S. Department of Housing and Urban Development

801 Cherry Street

Suite 2500, Unit #45

Fort Worth, TX 76102-6803

Telefòn (817) 978-5900 o 1-888-560-8913

Faks (817) 978-5876/5851 * TTY (817) 978-5595

Pou Iowa, Kansas, Missouri e Nebraska:

LOFIS REJYONAL KANSAS CITY

(Complaints_office_07@hud.gov)

U.S. Department of Housing and Urban Development

Gateway Tower II

400 State Avenue, Room 200, 4th Floor

Kansas City, KS 66101-2406

Telefòn (913) 551-6958 o 1-800-743-5323

Faks (913) 551-6856 * TTY (913) 551-6972

Pou Colorado, Montana, North Dakota, South Dakota, Utah e Wyoming:

LOFIS REJYONAL DENVER

(Complaints_office_08@hud.gov)

U.S. Department of Housing and Urban Development

1670 Broadway

Denver, CO 80202-4801

Telefòn (303) 672-5437 o 1-800-877-7353

Faks (303) 672-5026 * TTY (303) 672-5248

Pou Arizona, California, Hawaii e Nevada:

LOFIS REJYONAL SAN FRANCISCO

(Complaints_office_09@hud.gov)

U.S. Department of Housing and Urban Development

600 Harrison Street, Third Floor

San Francisco, CA 94107-1387

Telefòn 1-800-347-3739

Faks (415) 489-6558 * TTY (415) 489-6564

Pou Alaska, Idaho, Oregon e Washington:

LOFIS REJYONAL SEATTLE

(Complaints_office_10@hud.gov)

U.S. Department of Housing and Urban Development

Seattle Federal Office Building

909 First Avenue, Room 205

Seattle, WA 98104-1000

Telefòn (206) 220-5170 o 1-800-877-0246

Faks (206) 220-5447 * TTY (206) 220-5185

Si aprè you fini kontakte lofis local-la kote you, you toujou gen kèk kèstyon
– you ka kontakte HUD ankòr a:

U.S. Department of Housing and Urban Development

Office of Fair Housing and Equal Opportunity

451 7th Street, S.W., Room 5204

Washington, DC 20410-2000

Telefòn 1-800-669-9777

Faks (202) 708-1425 * TTY 1-800-927-9275

www.hud.gov/fairhousing

Si you « disabled »: HUD ofri osi:

- Enn TTY pou itilize pou moun ki tan pa o ki gen difikilte pou tande (gade list ki anho pou lofis HUD kote you)
- Entèprèt, « tapes » e materyèl an bray
- Asistans pou lir e pou ranpli fòm-ye

SA KI ARIV KAN YOU PORTE ENN PLENT?

HUD sa fè you konnen a lekri kan you plent-la aksèpte sou Lwa Lojman Jist-la. Osi HUD sa:

- Fè konnen moun ki sipoze vyole lwa-la (repondan) you pòrte plent, e lese repondan-la tan-la pou done enn repons a lekri pou plent-la.
- Envestige you plent-la, e deside si wi ou non you gen enn koz rezonab pou nou krwa repondan-sa-la vyole Lwa Lojman Jist-la.

- Fè konnen vou e repondan-la si HUD pa ka fini avèk so investigasyon-la dan 100 jour aprè vou fini pòrte plent, e done enn rezon pou èksplike kòfè investigasyon-sa-la pa ankòr fini.

Konsilyasyon Lwa Lojman Jist: Pandan investigasyon plent-la, HUD gen obligasyon pou ofri vou e repondan-la opòrtinite-la pou rezoud vou plent-la avèk enn Laranjman Konsilyasyon. Enn Laranjman Konsilyasyon ofri soulajman endividyèl pou vou, e protèj enterè piblik-la kan li disyad repondan-la pou fè diskriminasyon ankòr. Enn fwa vou e repondan-la signen enn Laranjman Konsilyasyon, e HUD aprouv Laranjman-la, HUD sa fini fè investigasyon vou plent-la. Si vou krwa repondan-la vyole vou Laranjman Konsilyasyon-la, vou se dwa fè konnen lofis HUD ki te investige vou plent-la drwat karemon. Si HUD desid ena koz rezonab pou krwa repondan-la te vyole Laranjman-la, HUD sa mande Departman Lajistis Etazini pou li mennen li kote lalwa pou fè li respèkte kondisyon Laranjman-ye.

Rekòmandasyon plent dan ajans piblik leta o lokal pou lojman jist: Si HUD te sèrtifye vou ajans piblik leta o lokal-la pou lojman jist fè respèkte enn lwa o enn règleman drwa sivil ki ofri drwa, aksyon dan lajistis avèk protèksyon ki « sibstansyèlman ekivalan » a Lwa Lojman Jist-la, HUD dwa tou-d-swit rekòmande vou plent-la a ajans-sa-la pou investigasyon, e li dwa tou-d-swit fè vou konnen so rekòmandasyon-la. Ajans leta o lokal-la sa investige vou plent-la sou lwa o règleman drwa sivil « sibstansyèlman ekivalan » leta o lokal-la. Ajans piblik leta o lokal-la pou lojman jist-la dwa kòmanse investige vou plent-la avan 30 jour de dat-la rekòmandasyon HUD, o HUD ka rebran (« reaktive ») plent-la pou investigasyon sou Lwa Lojman Jist-la.

SA KI ARIV SI MO SA PÈRD MO LAMEZON AKOZ EKSPILSYON O VANT?

Si vou bezwen èd drwat karemon pou rete o anpeche enn problèm grav aköz enn vyolasyon lwa lojman jist-la, HUD ka ede vou dèk vou pòrte enn plent. HUD ka otorize Departman Lajistis

Etazini-la pou li fè enn mosyon dan tribinal distrikt federal pou enn enjonksyon tanpòrè (Temporary Restraining Order - TRO) kont repondan-la, e apre enn enjonksyon preliminèr, pandan vou èspèrè rezilta investigasyon HUD-la. Enn jij federal ka akòrde enn TRO o enn enjonksyon preliminèr kont enn repondan dan ka-ye aou:

- Tòr o mal ireparab (irevèrsib) a drwa lojman gen enn ta chans pou arive san entèrvansyon HUD-la; e
- Ena enn ta prèv repondan-la te vyole lwa lojman jist-la.

Egzanp: Enn propriyetèr dakòr pou vann enn lamezon, me, aprè li fini dekouvri moun k ap achte ye nwar, propriyetèr-la retir lamezon-la de marche-la, e drwat karemon aprè li remèt lamezon-la ankòr sir marche-la pou vann li. Achtèr-la pòrt enn plent diskriminasyon a HUD. HUD ka otorize Departman Lajistis Etazini-la pou chèche gen enn enjonksyon dan tribinal distrikt federal pou anpeche propriyetèr-la vann lamezon-la a nenpòrt ki moun ouchka tan HUD envestige plent-la.

SA KI ARIV APRÈ ENVESTIGASYON ENN PLENT?

Detèrminasyon koz rezonab, charj diskriminasyon e elèksyon: Kan HUD fini envestige enn plent, li sa prepare enn rapòr investigasyon final ki rezim prèv ye te ramase pandan investigasyon-la. Si HUD detèrmin ena enn koz rezonab pou krwa repondan-la te fè diskriminasyon kont vou, HUD sa deklare enn detèrminasyon koz rezonab e enn charj diskriminasyon kont repondan(-ye). Vou e repondan(-ye) gen ven (20) jour aprè vou e li(ye) resevwa notis charj-la pou deside si enn jij lwa administratif (ALJ) HUD pou tande vou ka-la o si ena enn prosè sivil dan tribinal distrikt federal.

Odyans devan jij lwa administratif HUD: Si ni vou ni repondan-la chwazi pou gen enn prosè sivil federal avan peryòd elèksyon 20 jour èkspir, HUD sa programe drwat karemon enn odyans pou vou ka-la devan enn jij lwa administratif (ALJ) HUD. Odyans-la devan ALJ sa fè dan lokalite aou diskriminasyon-la te sipoze arive. Pandan odyans-la devan ALJ, vou e repondan(-ye) gen drwa pou parèt an pèrsòn, pou gen avoka pou reprezante vou, pou prezante prèv,

pou kont-entèroje temwen-ye e pou mande sitasyon pou konparèt moun pou ede dan kominikasyon prèv-ye. Avoka HUD-ye sa reprezante vou pandan odyans-la devan ALJ san vou peye arien; poustan, vou ka chwazi osi pou entèveni dan ka-la e angage vou pròp avoka-la. A la fen odyans-la, ALJ HUD-la sa fè enn desizyon ki baze sir konklizyon fè e entansyon transfere. Si ALJ HUD-la trouv repondan(-ye) te vyole lwa lojman jist-la, repondan(-ye) ka resevwa lòrd pou:

- Konpanse vou pou domaj prezan, kòm depans vou fè e prejdis fizik
- Done soulajman enjonktif pèrmanan.
- Done soulajman jist ki apropiye (par egzanp, fè lojman-la vini disponib pou vou).
- Peye frè rezonab vou avoka-la.
- Peye HUD enn penalite sivil pou jistifye enterè piblik-la. Penalite sivil maksimòm se: \$16,000.00 pou enn premye vyolasyon lwa; \$37,500.00 si enave deja enn vyolasyon dan peryòd senk ane pase-ye; e \$65,000.00 si enave de vyolasyon o plis dan peryòd sèt ane pase-ye.

Prosè sivil dan tribinal distrikt federal: Si vou o repondan-la chwazi pou gen enn prosè sivil federal pou vou plent-la, HUD dwa refere vou ka-la dan Departman Lajistis Etazini pou regle sa. Departman Lajistis Etazini-la sa mennen kote lalwa enn aksyon sivil dan vou non-la dan tribinal distrikt Ozetazini dan distrikt aou diskriminasyon-la te sipoze arive. Vou ka chwazi pou entèveni dan ka-la e angage vou pròp avoka-la. Swa vou o swa repondan-la ka mande pou enn prosè devan enn jiri, e vou chak gen drwa pou parèt an pèrsòn, pou gen avoka pou reprezante vou, pou prezante prèv, pou kont-entèroje temwen-ye, e pou mande sitasyon pou konparèt moun pou ede dan kominikasyon prèv-ye. Si tribinal federal-la desid an vou favèr-la, enn jij o enn jiri ka mande repondan(-ye) pou:

- Konpanse vou pou domaj prezan, kòm depans vou fè e prejdis fizik
- Done soulajman enjonktif pèrmanan.
- Done soulajman jist ki apropiye (par egzanp, fè lojman-la vini disponib pou vou).

- Peye frè rezonab vou avoka-la.
- Peye vou domaj-enterè pinitif-ye.

Detèrminasyon ena pa koz rezonab e ranvwa: Si HUD deklar pa gen koz rezonab pou krwa repondan(-ye) te vyole lwa-la, HUD sa ranvwaye vou plent-la avèk enn detèrminasyon pa gen koz rezonab. HUD sa fè vou e repondan(-ye) konnen ranvwa-la par pòs-la, e vou ka mande enn kòpi rapòr-la investigasyon final.

Rekonsiderasyon detèrminasyon ena pa koz rezonab: Lwa Lojman Jist-la pa ofri enn prosede apèl fòmèl pou enn plent HUD ranvwa. Poutan, si ye ranvwa vou plent-la avèk enn detèrminasyon ena pa gen koz rezonab, vou ka ekri pou mande enn egzamen rekonsiderasyon a: Director, FHEO Office of Enforcement, U.S. Department of Housing and Urban Development, 451 7th Street, SW, Room 5206, Washington, DC 20410-2000.

AN PLIS DE SA

Vou ka mennen kote lalwa enn ka jidisyèr prive: Vou ka mennen kote lalwa enn ka jidisyèr sivil prive san èt dabòr oblije depoze enn plent a HUD. Vou dwa mennen kote lalwa vou ka jidisyèr-la andan (2) an apre dat-la aksyon diskriminatwar te sipoze arive.

Si vou pòrte enn plent a HUD e mem si HUD ranvwa vou plent-la, lwa lojman jist-la dòn vou drwa-la pou mennen kote lalwa enn ka jidisyèr sivil prive kont repondan(-ye) dan tribinal distrikt federal. Tan-la HUD pran pou trete vou plent-la kont pa dan peryòd 2 an pou mennen kote lalwa enn ka jidisyèr. Vou dwa peye vou ka jidisyèr-la; poutan, si vou pa ka peye pou enn avoka, tribinal-la k apwonte enn pou vou.

Mèm si HUD toujou ape travaye sir vou plent-la, vou ka mennen kote lalwa enn ka jidisyèr sivil prive kont repondan-la, a mwens ke (1) vou te deja signen enn Akòr Konsilyasyon HUD pou rezoud vou plent HUD-la; o (2) enn jij lwa administratif HUD te kòmanse enn odyans administratif sir vou plent-la.

Lòt zouti pou konbat diskriminasyon lojman:

- Si ye rèspèkt pa lòrd, enn jij lwa administratif HUD ka chèche soulajman tanporè, fè rèspèkte lòrd-la o trape enn enjonksyon dan kour dapèl Etazini.
- Minist Lajistis-la ka mennen kote lalwa enn ka jidisyèr dan tribinal distrikt federal si ena enn koz rezonab pou krwa enn modèl o enn pratik diskriminasyon lojman ape pran plas.

Nòt

LOJMAN JISI Opòrtinite egal pou tou moun

Nòt

LOJMAN JIST Opòrtinite egal pou tou moun

Nòt

LOJMAN JISI Opòrtinite egal pou tou moun

LOJMAN JIST Opòrtinite egal pou tou moun

Nòt

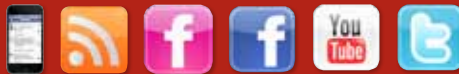

Pou plis enfòmasyon

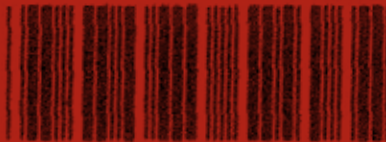
Brochir-sa-la se pou rezime drwa vou gen dan zafèr lojman jist. Lwa Lojman Jist-la e regilasyon HUD-ye gen plis enfòmasyon teknik. Si vou bezwen enn kòpi lwa-la o regilasyon-ye, kontakte lofis lojman jist HUD kote vou. Gade list lofis lojman jist HUD ki dan paj 6-9.

KONEKTE AVÈK HUD

Department of Housing and Urban Development
Room 5204
Washington, DC 20410-2000

02305

